Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na otázku, jakým způsobem a jaké knihy pedagogové mateřských škol vybírají pro předškolní děti, a na faktory, které tento výběr ovlivňují, včetně současných trendů (jako jsou levné knihy, sběratelské kampaně nebo interaktivní knihy).

Teoretická část popisuje vývoj dítěte předškolního věku s ohledem na čtenářství, literární žánry a typy knih pro předškolní děti. Poukazuje také na nakladatelství, jež vydávají knihy pro děti, ocenění za kvalitní dětskou literaturu, a v neposlední řadě na média, která výběr knih ovlivňují. Je vysvětlena i důležitost podpory a rozvoje čtenářské pregramotnosti u předškolního dítěte.

Cílem práce bylo popsat výběr dětské literatury u učitelek mateřských škol a zjistit faktory, které tento výběr knih ovlivňují. Po prostudování odborné literatury byl v praktické části vytvořen dotazník o 31 položkách pro učitele mateřských škol, který vyplnilo 129 respondentů. Celkem odpovídali na 14 hypotéz.

Potvrdilo se, že vysokoškolsky vzdělané učitelky si vybírají knihy podle ocenění více než učitelky se středoškolským vzděláním. Za nejdůležitější vlastnost knihy považují učitelky z nabízených možností kvalitní text, od knih požadují zejména rozvoj představivosti a fantazie, což odpovídá i tomu, že nejvíce ve své práci preferují literární žánr pohádek. Knihy potom nejčastěji – kromě klasického předčítání – využívají pro práci s ilustracemi. Většina učitelek při výběru preferuje klasickou tištěnou knihu, e-knihy a interaktivní knihy jsou využívány minimálně. Dotazník ukázal, že více než polovina pedagogů pořizuje knihy pro děti do mateřské školy ve sběratelských kampaních a v obchodech typu „Levné knihy“ a jednoznačně převážila preference koupi v kamenných obchodech před e-shopy.

Byla vyvrácena hypotéza, že mateřské školy v obci do 3000 obyvatel mají více knih pro předškolní děti než mateřské školy ve velkoměstě nad 500 000 obyvatel, i hypotéza, že při výběru knih pro děti předškolního věku učitelky z mateřských škol v obci pořizují knihy převážně do 300 Kč a učitelky z mateřských škol ve velkoměstě nad 301 Kč. Překvapivě se ukázalo, že učitelky starší 46 let si pro svou práci nevolí jen staré, osvědčené tituly, ale orientují se i na současném knižním trhu a nebojí se dětem nabízet nové tituly současných autorů.

KLÍČOVÁ SLOVA

čtenářská pregramotnost, dětská literatura, předškolní vzdělávání, mateřská škola, nakladatelství, média